

zijn carrière te bederven. Hij verzoekt art. 1639^w toe te passen. Als er iemand schadevergoeding moet hebben is hij het, niet de werkgever.

De ondergetekende meent dat nadat de rechter de ontbinding heeft uitgesproken met een schadevergoeding het niet meer mogelijk is daarop — tenzij door onderlinge overeenstemming — terug te komen. Hij acht dit inderdaad een onbillijkheid van de voorgestelde regeling. Derhalve wordt bij Nota van Wijzigingen een voorstel gedaan om hieraan tegemoet te komen. Opgemerkt zij nog dat het verschijnsel, waar hier op wordt gedoeld, nl. dat aan de eisende partij de keus wordt gelaten in verband met de financiële gevolgen van een rechterlijke uitspraak, daaraan gevolg te geven of haar te doen vervallen, in ons recht niet onbekend is: zie art. 55 Onteigeningswet. De daar gegeven oplossing is echter voor het onderhavige geval niet bruikbaar.

Artikel II

Artikel 1637x. De ondergetekende deelt de mening van de commissie dat uit deze bepaling — anders dan in het geval van art. 1639^w — onaannemelijke consequenties niet voortvloeien. Het concurrentiebeding vervalt toch steeds wanneer de werkgever daarvan, eenzijdig, afstand doet. De mogelijkheid bestaat voor de rechter om duidelijk in zijn vonnis uit te drukken dat de vergoeding verbonden is aan het in stand blijven van het concurrentiebeding.

Wat de wijziging van de vergoeding betreft, de ondergetekende acht ook het telkens procederen tot wijziging van het bedrag een bezwaar. Hij acht dit bezwaar groter dan het door de commissie gesignaleerde en ziet voorshands geen reden tot wijziging van de bepaling.

Artikel 1638aa. De aanmerking is juist. De verbetering meent de ondergetekende echter liever te moeten aanbrengen op deze wijze dat het woord „heeft” met een kleine letter aanvangt.

Artikel IV

In verband met hetgeen hierboven is gezegd omtrent de vervaltermijn in art. 1639^u B.W., wordt een overeenkomstige wijziging voorgesteld in artikel 75^l W. v. K.

Artikel V

Artikel 75s W. v. K. De opmerking is juist. Een desbetreffende verbetering wordt bij Nota van Wijzigingen voorgesteld.

Artikelen VI en VII

De wijzigingen zijn in het algemene gedeelte dezer memorie (blz. 26) reeds toegelicht.

Beide drukfouten, waarop in het Voorlopig Verslag werd gewezen, worden in de Nota van Wijzigingen verbeterd.

Artikel VIII

Naar aanleiding van de omtrent dit artikel in het Voorlopig Verslag opgenomen beschouwingen wil de ondergetekende vooropstellen, dat hem de Memorie van Toelichting niet geheel duidelijk is voorgekomen. Het volgende moge ter verduidelijking dienen.

De bedoeling van het ontwerp is dat de curator in het faillissement van de werkgever in ieder geval moet kunnen opzeggen op de thans in de wet voorkomende termijn van ten hoogste zes weken, ook in geval van ziekte of militaire dienst van de arbeider.

Wat de verlenging van de opzeggingstermijn bij langdurige dienst betreft, bedoelde het ontwerp in geval van faillissement van de werkgever deze verlengingen voor de arbeider niet te doen gelden en voor de curator slechts maximaal zes weken.

Het komt de ondergetekende voor dat deze bedoeling in het ontwerp ook verwezenlijkt is. Door de woorden „in elk geval” in art. 40 Fw. is duidelijk dat deze bepaling afwijkt van de bepalingen omtrent opzegging in het B.W.

Ook bij surséance zal door de — vrijwel — gehandhaafde tekst van art. 239 lid 1 Fw. ontslag mogelijk zijn bij ziekte of militaire dienst. De werkgever zal echter wel de verlenging der opzeggingstermijn bij langdurige dienst in acht moeten nemen.

De regeling van het kennelijk onredelijk ontslag zal daarentegen ook bij faillissement en surséance gelden. Het onderhavige ontwerp bepaalt dat de rechter te dien aanzien ook voorzieningen kan treffen, indien het ontslag verleend is met inachtneming van de wettelijke opzeggingstermijn. Naar haar aard kan dus deze bevoegdheid ook worden toegepast, wanneer in plaats van de bepalingen van het B.W. die der Faillissementswet een wettelijke termijn voorschrijven. De ondergetekende stelt zich voor dat de rechter in de gevallen van faillissement en surséance een ontslag slechts zelden onredelijk zal achten, immers de toestand van faillissement of surséance brengt mede dat in den regel een in verband daarmee verleend ontslag niet kennelijk onredelijk zal zijn. Er zijn echter uitzonderingsgevallen denkbaar.

De ondergetekende kan zich moeilijk voorstellen dat een curator in een faillissement en een bewindvoerder in een surséance, die zo gemakkelijke middelen hebben om arbeiders te ontslaan, het omslachtige middel van art. 1639^w B.W. te hulp zouden roepen. Overigens meent hij dat de voorgestelde teksten die mogelijkheid niet uitsluiten, zo min als dat onder de thans geldende tekst het geval is.

Bij Nota van Wijzigingen wordt een redactionele wijziging van deze bepaling voorgesteld, naar aanleiding van de door de commissie gemaakte opmerking.

Artikel IX

De vragen met betrekking tot de artikelen 5 en 6 B.B.A., zijn hierboven op blz. 6—7 bij „kennelijk onredelijk ontslag en herplaatsing”, op blz. 12 bij „Ziekte en militaire dienst” en op blz. 17 bij artikel 1639^h reeds besproken.

De Minister van Justitie,
H. MULDERIJE.

881 7

BIJLAGE BIJ DE MEMORIE VAN ANTWOORD

Hieronder volgt een, tengevolge van de oorlogsomstandigheden helaas niet geheel volledig, overzicht van de aantallen arbeidszaken en pachtzaken. Voor arbeidszaken is genomen het laatste normale jaar voor de oorlog en het laatste jaar na de oorlog waarvan de cijfers beschikbaar zijn. Ten aanzien van de cijfers van de appellaten in arbeidszaken moet een voorbehoud worden gemaakt: de arbeidszaken worden bij de rechtbanken in appel aanhangig gemaakt op dezelfde wijze als andere zaken en dan ook niet afzonderlijk geadministreerd; voor de betrouwbaarheid dezer cijfers kan in verband hiermede niet volledig worden ingestaan. Wat de pachtzaken betreft, had het geven van cijfers van voor de oorlog geen waarde. De Pachtwet 1937 is eerst — en nog niet eens volledig — in werking getreden op 1 November 1938; er bestond dus voor deze zaken geen normaal vooroorlogs kalenderjaar. Onder het hoofd „pachtzaken” zijn de pachtgedingen en de pachtrequesten tezamen genomen.

Arbeidszaken		1938	1949
eerste aanleg	3242 ¹⁾		3392 ²⁾
appel	56 ³⁾		113 ⁴⁾

Pachtzaken				
	1946	1947	1948	1949
eerste aanleg	2639 ²⁾	2134 ²⁾	2222 ²⁾	1951 ²⁾
appel	314	227	241	244

¹⁾ 59 kantongerechten.

²⁾ 61 kantongerechten.

³⁾ 17 rechtbanken.

⁴⁾ 19 rechtbanken.

881 8

NOTA VAN WIJZIGINGEN (Ingezonden 15 April 1952)

In het ontwerp worden de navolgende wijzigingen aangebracht.

Aanhef

In plaats van
„WIJ JULIANA, PRINSES DER NEDERLANDEN, REGENTES
VAN HET KONINKRIJK”

wordt gelezen:

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN,
PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Considerans

A. In de considerans worden de woorden „het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Koophandel” vervangen door: „het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Koophandel en de Faillissementswet”.

Artikel I

B. Aan artikel 1639f wordt toegevoegd een vijfde lid, luidende:

„Van het bepaalde in het tweede en het derde lid kan slechts worden afgeweken bij collectieve arbeidsovereenkomst of bij regeling door of namens een bevoegd publiekrechtelijk orgaan.”

C. Aan artikel 1639h wordt toegevoegd een vijfde lid, luidende:

„Van het bepaalde in het tweede en het derde lid kan slechts worden afgeweken bij collectieve arbeidsovereenkomst of bij regeling door of namens een bevoegd publiekrechtelijk orgaan.”

D. Het derde lid van artikel 1639i wordt het eerste lid van een afzonderlijk artikel, genummerd 1639j. In deze bepaling worden de woorden: „in de vorige leden” vervangen door: „in artikel 1639i” en de getallen 26 en 13 door 13 en 6.

Aan dit nieuwe artikel 1639j wordt toegevoegd een tweede en een derde lid, luidende:

„Van het bepaalde in het vorige lid kan slechts worden afgeweken bij collectieve arbeidsovereenkomst of bij regeling door of namens een bevoegd publiekrechtelijk orgaan.

Echter mogen de in het eerste lid bedoelde termijnen bij schriftelijke overeenkomst of reglement worden verlengd, mits de termijn van opzegging voor de arbeider niet langer zij dan 6 maanden en voor de werkgever niet korter worde gesteld dan op het dubbele van die voor de arbeider.”

E. Het ontworpen artikel 1639j wordt genummerd 1639k en in plaats van „1639i, derde lid,” wordt daarin gesteld: „1639j, eerste lid.”

Aan het nieuwe artikel 1639k wordt toegevoegd een tweede lid, luidende:

„Van het bepaalde in het vorige lid kan slechts worden afgeweken bij collectieve arbeidsovereenkomst of bij regeling door of namens een bevoegd publiekrechtelijk orgaan.”

F. Het ontworpen artikel 1639k vervalt.

G. In artikel 1639m en in artikel 1639r, vijfde lid, wordt telkens in plaats van „1639h en 1639i” gelezen: „1639h, 1639i en 1639j”.

H. Artikel 1639n wordt gelezen:

„Indien een proeftijd is bedongen, is ieder der partijen, zolang die tijd niet is verstreken, bevoegd de dienstbetrekking zonder opzegging of zonder inachtneming van de voor opzegging geldende bepalingen te doen eindigen.

Bij een zodanige beëindiging is het bepaalde in de artikelen 1639s en 1639t niet van toepassing.

Elk beding, waarbij de proeftijd niet voor beide partijen gelijk, of wel op langer dan twee maanden gesteld wordt, alsmede elk beding, waarbij door het aangaan van een nieuwe proeftijd de gezamenlijke proeftijden langer dan twee maanden worden, is nietig.”

I. Het derde lid van artikel 1639o wordt gelezen:

Ingeval een der partijen schadeloos is, heeft de wederpartij de keus de in artikel 1639r genoemde schadeloosstelling of een volledige schadevergoeding te vorderen.

J. In artikel 1639p, laatste lid, wordt in plaats van „zou worden” gelezen: „wordt”.

In artikel 1639q, laatste lid, wordt in plaats van „zou worden” gelezen: „wordt”.

In artikel 1639r, derde lid, wordt in plaats van „is bedongen” gelezen: „wordt bedongen”.

In artikel 1639s, laatste lid, wordt in plaats van „zou worden” gelezen: „wordt”.

In artikel 1639v, laatste lid, wordt in plaats van „zoude worden” gelezen: „wordt”.

K. In artikel 1639s, tweede lid, onder 4°, wordt in plaats van „getalsverhouding” gelezen: „getalsverhoudings”.

L. Artikel 1639u wordt gelezen:

„Ieder vorderingsrecht krachtens artikel 1639o, derde lid, 1639s, eerste lid, en 1639t, eerste lid, verjaart na verloop van zes maanden.”

M. In artikel 1639w wordt na het vijfde lid ingevoegd een nieuw lid, luidende:

„Alvorens een ontbinding, waaraan een vergoeding verbonden wordt, uit te spreken, stelt de rechter de partijen van zijn voornemen in kennis en stelt hij een termijn, binnen welke de verzoeker de be-

voegdheid heeft zijn eis in te trekken. Indien de verzoeker dat doet, zal de rechter alleen een beslissing geven omtrent de proceskosten.”

In het laatste lid van artikel 1639w worden de woorden „Tegen de beschikking” vervangen door: „Tegen een beschikking krachtens dit artikel”.

Artikel II

N. Onder 5°. wordt in plaats van „Heeft” gelezen: „heeft”.

Artikel IV

O. Het onder 5°. gestelde wordt vervangen door:

„5°. Artikel 75l wordt gelezen:

Ieder vorderingsrecht krachtens artikel 75i verjaart na verloop van zes maanden.”

P. Onder 7°. wordt in plaats van „wordt een nieuw lid” gelezen: „worden twee nieuwe leden”, en wordt aan het slot toegevoegd:

„Alvorens een ontbinding, waaraan een vergoeding verbonden wordt, uit te spreken, stelt de rechter de partijen van zijn voornemen in kennis en stelt hij een termijn, binnen welke de verzoeker de bevoegdheid heeft zijn eis in te trekken. Indien de verzoeker dat doet, zal de rechter alleen een beslissing geven omtrent de proceskosten.”

Q. Aan het slot van artikel IV wordt toegevoegd:

„8°. In het laatste lid van artikel 75m worden de woorden „Tegen de beschikking” vervangen door: „Tegen een beschikking krachtens dit artikel”.

Artikel V

R. In plaats van „artikel 1639h” wordt gelezen: „artikel 1639h, eerste lid”.

Artikel VI

S. Het onder 1°. voorgestelde vervalt.

De nummers 2°. en 3°. worden 1°. en 2°.

Artikel VII

T. Het onder 1°. voorgestelde vervalt.

Het nummer 2°. wordt 1°.

Na het aldus genummerde onderdeel 1°. wordt ingevoegd:

2°. Artikel 431 wordt gelezen:

De dienstbetrekking, voor bepaalde tijd aangegaan of voortgezet, eindigt in de eerste haven, welke het schip aandoet nadat die tijd is verstreken en, voorzoveel nodig, opzegging heeft plaats gevonden.

3°. De tweede zin van het eerste lid van artikel 434 vervalt.

De volgende onderdelen van dit artikel worden in plaats van met 3°. tot en met 8°. genummerd met 4°. tot en met 9°.

U. Onder 5°. (wordt 6°.) vervallen aan het slot de woorden: „plichtig is geworden”.

V. Onder 8°. (wordt 9°.) wordt in plaats van: „450p” gelezen: „452p”.

Artikel VIII

W. Onder 1°. wordt in plaats van „1639i, derde lid” gelezen: „1639j, eerste lid”.

Onder 2°. worden in het eerste lid van artikel 239 de woorden „indien die langer is, met inachtneming van de termijn, omschreven in artikel 1639i, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek.” vervangen door:

„indien de termijn, omschreven in artikel 1639j, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek langer is dan zes weken, met inachtneming van die termijn.”

In het tweede lid van artikel 239 worden de woorden „1639i, derde lid,” vervangen door: „1639j, eerste lid,”.

Artikel IX.

X. Toegevoegd wordt een tweede lid, luidende:

„Wij behouden Ons voor artikel 5 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 in te trekken.”

Artikel X

Y. Artikel X wordt gelezen:

„De bepalingen dezer wet treden in werking op door Ons te bepalen tijdstippen.”